

Общество с ограниченной ответственностью "ЧНИОРХ"

Россия, 192239г. Санкт-Петербург, пр. Славы, д.21 кв.83.

www.sevrjuga.narod.ru

Tel. +79112282919 E-mail: sevrjuga@yandex.ru

Исх. № 23
10.11.2023

ОТЗЫВ НАУЧНОГО КОНСУЛЬТАНТА

на диссертационную работу

Маратовой Гульданы Маратовны

«Формирование ремонтно-маточных стад осетровых рыб с использованием генетических методов для повышения эффективности искусственного воспроизводства», рекомендованной для получения степени доктора философии (PhD) по специальности 6D080200 – «Технология производства продукции животноводства»

Диссертационная работа Г.М.Маратовой посвящена важной и актуальной теме – формированию ремонтно-маточных стад осетровых в условиях интенсивной аквакультуры.

Для реализации поставленной цели диссертант решал следующие задачи:

- Формирование РМС осетровых рыб различными методами;
- Отработка технологических приемов бонитировки и мечения для формирования РМС;
- Генотипирование производителей и ремонтного поголовья осетровых рыб для составления генетических паспортов;
- Оценка РМС осетровых рыб по рыбоводно-биологическим, морфометрическим и репродуктивным показателям;
- Отработка эффективных методов воспроизводства осетровых рыб в условиях УЗВ в Мангистауской области;
- Оценка качества молоди осетровых рыб выращенной в различных условиях.

Объекты исследования – ценнейшие представители мировой ихтиофауны, многие из которых в последние годы стали редки и охраняются - выбраны очень удачно.

Особенно ценно, что исследования проводились в производственных условиях на базе действующих рыбоводных хозяйств Мангистауской и Атырауской областей, что подчеркивает практическую значимость работы.

В диссертации объективно отражено основное содержание работы. Основные материалы, выносимые на защиту, опубликованы автором в научных публикациях и доложены в докладах на отчетных сессиях и научных конференциях.

Сделанные в работе выводы хорошо обоснованы и вытекают из содержания работы. Научно-практические рекомендации также не вызывают возражений.

Диссертация написана грамотным и понятным языком. Список цитированной литературы включает 147 научных работ. Выполненное исследование, несомненно, является весомым вкладом в развитие рыбоводства и представляет интерес для широкого круга ихтиологов и рыбоводов.

Диссертация включает в себя все необходимые разделы и соответствует всем требованиям, предъявляемым к диссертациям на соискание степени доктора философии (PhD) по специальности 6D080200 – «Технология производства продукции животноводства».

8 ноября 2023 г.

Подушка

Подушка Сергей Борисович
Кандидат биологических наук (03.02.06 – ихтиология),
Лауреат премии Правительства РФ в области науки и техники,
Вице-президент Союза осетроводов России,
Зам. директора по научным вопросам ООО «ЧНИОРХ»
Тел. 8-9112282919
E-mail: sevrjuga@yandex.ru

Подпись С.Б.Подушки заверяю.
Директор по общим вопросам

О.А. Слюсарь

"ЧНИОРХ" жауапкершілігі шектеулі серіктестігі
Ресей, 192239 ж. Санкт-Петербург, Даңқ даңғылы, 21 үй, 83 пәтер.
www.sevrjuga.narod.ru
Tel. +79112282919 E-mail: sevrjuga@yandex.ru

Шығ. № 23
10.11.2023

Диссертациялық жұмысқа
Ғылыми кеңесші

Маратова Гүлдана Маратқызының пікірі

«6D080200 - "Мал шаруашылығы өнімдерін өндіру технологиясы" мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін ұсынылған жасанды ұдайы өндірістің тиімділігін арттыру үшін генетикалық әдістерді пайдалана отырып, бекіре балықтарының ремонттық - аналық үйірлерін қалыптастыру»

Г. М. Маратованың диссертациялық жұмысы маңызды және өзекті тақырып - қарқынды аквакультура жағдайында бекіре тұқымдас балықтардың ремонттық-аналық үйірлерін қалыптастыруға арналған.

Қойылған мақсатты іске асыру үшін диссертант келесі міндеттерді орындаған:

- Бекіре балықтарының РАҮ әртүрлі әдістермен қалыптасуы;
- РАҮ қалыптастыру үшін бағалаудың және таңбалаудың технологиялық тәсілдерін талдау;
- Генетикалық төлқұжат жасау үшін бекіре тұқымдас балықтардың өндірушілері мен толықтырушы үйірлерін генотиптеу;
- Балық өсіру-биологиялық, морфометриялық және репродуктивті көрсеткіштер бойынша бекіре балықтарының РАҮ бағалау;
- Маңғыстау облысында ТЖҚ жағдайында бекіре балықтарының өсімін молайтудың тиімді әдістерін талдау;
- Әр түрлі жағдайда өсірілген бекіре шабақтарының сапасын бағалау.

Зерттеу нысандары - соңғы жылдары сирек кездесетін және ерекше қорғалатын әлемдік ихтиофаунанда ең құнды өкілдері - өте жақсы таңдалған.

Зерттеулер Маңғыстау және Атырау облыстарының қолданыстағы балық өсіру шаруашылықтарының базасында өндірістік жағдайларында жүргізілгені ерекше құнды, бұл - жұмыстың практикалық маңыздылығын көрсетеді.

Диссертация жұмыстың негізгі мазмұнын объективті түрде көрсетеді. Қорғауға шығарылатын негізгі материалдарды автор ғылыми жарияланымдарда жариялады және есеп берулер мен ғылыми конференциялардағы баяндамаларда баяндалады.

Жұмыста жасалған тұжырымдар жақсы негізделген және жұмыс мазмұнынан толық ашады. Ғылыми-практикалық ұсыныстар да қарсылық тудырмайды.

Диссертация сауатты және түсінікті тілде жазылған. Келтірілген әдебиеттер тізіміне 147 ғылыми жұмыс кіреді. Жүргізілген зерттеу, сөзсіз, балық шаруашылығының дамуына қосқан үлкен үлес болып табылады және ихтиологтар мен балық өсірушілерді кең ауқымда қызықтырады.

Диссертация барлық қажетті бөлімдерді қамтиды және 6d080200 - "мал шаруашылығы өнімдерін өндіру технологиясы" мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін диссертацияларға қойылатын барлық талаптарға сәйкес келеді.

8 қараша 2023 ж

Подушка Сергей Борисович

Биология ғылымдарының кандидаты (03.02.06-ихтиология),

Ресей Федерациясы Үкіметінің ғылым және техника саласындағы Сыйлығының лауреаты,

Ресей бекіре Одағының Вице-президенті,

"ЧНИОРХ" ЖШҚ директорының ғылыми мәселелер жөніндегі орынбасары

Тел. 8-9112282919

E-mail: sevrjuga@yandex.ru

С. Б. Подушканың қолын куәландырамын.

Жалпы мәселелер жөніндегі Директор

(Подпись) О.А.Слюсарь

(мөр: "ЧНИОРХ" жауапкершілігі шектеулі серіктестігі, Санкт-Петербург)